Lietas Nr. A420164016
Lietas arhīva Nr. A42-01640-16/19

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2016.gada 10.augustā

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese A.Putniņa,

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. A/ pieteikumu par pienākuma uzlikšanu Ārlietu ministrijai sniegt pieteicējam informāciju par Ārlietu ministrijas Pirmā divpusējo attiecību departamenta un Otrā divpusējo attiecību departamenta darbinieku sarakstu un morālā kaitējuma atlīdzinājumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ārlietu ministrijā 2015.gada 29.decembrī saņemts pieteicēja /pers. A/ iesniegums, kurā lūgts sniegt informāciju par visu Ārlietu ministrijas Pirmā divpusējo attiecību departamenta un Otrā divpusējo attiecību departamenta (turpmāk – departamenti) darbinieku sarakstu, kas satur informāciju par katra darbinieka amata nosaukumu, tā funkciju aprakstu, vārdu un uzvārdu, kā arī ziņas par iegūto izglītību. Iesniegumā norādīts, ka pieprasītā informācija pieteicējam nepieciešama, lai veicinātu tiesiskumu valsts pārvaldē un labas pārvaldības principus.

[2] Ārlietu ministrija ar 2016.gada 29.janvāra vēstuli Nr.15/95-324 sniegusi pieteicējam atbildi uz informācijas pieprasījumu.

Atbildē norādīti attiecīgo departamentu un tajā ietilpstošo nodaļu vadītāji, kuru kontaktinformācija ir atrodama Ārlietu ministrijas mājas lapā, vispārīgi uzskaitīti nodaļas darbinieku pienākumos ietilpstošie darba pienākumi, kā arī, atsaucoties uz Valsts civildienesta likuma 7.panta pirmās daļas 3.punktu, norādīts, ka visi darbinieki ir valsts civildienesta ierēdņi, kam ir augstākā izglītība. Vienlaikus atbildē norādīts, ka, ņemot vērā pašreizējo situāciju reģionā un Eiropas Savienības – Krievijas pašreizējo attiecību aktualitātes, kā arī no šīs situācijas izrietošās Ārlietu ministrijas praktiskās darbības, par kurām atbild konkrētās struktūrvienības, darbinieku datu atlasīšana pieteicēja pieprasītajā apjomā un to publiskošana var radīt kaitējumu katras konkrētās amatpersonas un, iespējams, to ģimenes locekļu profesionālajām un privātajām interesēm, līdz ar to nav vēlama.

[3] Uzskatot, ka Ārlietu ministrijas sniegtā atbilde uz pieteicēja informācijas pieprasījumu ir nepilnīga, pieteicējs vērsās tiesā.

Pieteicējs uzskata, ka viņam nav sniegta visa pieprasītā informācija, kā arī šādam atteikumam nav norādīts likumīgs pamatojums. Tāpat pieteicējs ir norādījis, ka ir nokavēts atbildes sniegšanas termiņš uz pieteicēja informācijas pieprasījumu. Pieteicējs vērsies iestādē 2015.gada 25.decembrī, bet atbilde pieteicējam sagatavota 2016.gada 29.janvārī. Pamatojoties uz iepriekš minēto, pieteikumā lūgts uzlikt par pienākumu Ārlietu ministrijai izsniegt pieteicēja pieprasīto informāciju, kā arī atvainoties pieteicējam par pieprasītās informācijas nesniegšanu, kā arī Informācijas atklātības likumā noteikto termiņu neievērošanu.

[4] Ārlietu ministrija tiesai sniegtajos paskaidrojumos pieteicēja pieteikumu neatzīst un lūdz to noraidīt turpmāk minēto iemeslu dēļ.

[4.1] Atbildot uz pieteicēja informācijas pieprasījumu, Ārlietu ministrija pieteicējam ir sniegusi pilnu un izsmeļošu informāciju par funkcijām un uzdevumiem, kurus veic departamentu un tā sastāvā ietilpstošo nodaļu darbinieki. Ārlietu ministrija tiesiski pamatoti nenorādīja katra darbinieka vārdu un uzvārdu, ieņemamo amatu un uzdevumus, jo tas radītu riskus šo struktūrvienību darbinieku drošībai un viņu tiesību ievērošanai, kā arī radītu apdraudējumu valsts drošībai un nacionālo interešu aizsardzībai.

[4.2] Abu departamentu kompetencē ietilpst Latvijas divpusējo attiecību veicināšana, stratēģijas plānošana, kā arī aktuālu divpusējo problēmjautājumu risināšana. Šo departamentu darbinieki risina divpusējos starptautiskos jautājumus, tostarp īpaši sensitīvus jautājumus, kas skar valsts drošības intereses un kas klasificēti kā informācija dienesta vajadzībām vai valsts noslēpums. Līdz ar to departamenta darbinieki strādā paaugstināta riska apstākļos, ko nosaka iespējama ārvalstu izlūkošanas dienestu interese un iespējamas kompromitējošas darbības pret šiem darbiniekiem. Tādējādi Ārlietu ministrijai ir jānodrošina darbiniekiem amata pienākumu izpildei piemēroti apstākļi atbilstoši Valsts civildienesta likuma 22.panta ceturtajai daļai, kā arī jānovērš eventuālais Satversmes 96.pantā noteikto tiesību uz privāto dzīvi aizskārums.

[4.3] Papildus jāņem vērā, ka šādas informācijas publiskošana radītu objektīvus riskus Latvijas politiskajām pozīcijām valstij nozīmīgos jautājumos un vājinātu Latvijas pozīcijas noteiktos divpusējos problēmjautājumos ar attiecīgām ārvalstīm, tādējādi radot apdraudējumu Latvijas valsts drošībai un nacionālajām interesēm. Arī citas Eiropas Savienības dalībvalstīs šāda informācija netiek publiskota.

[4.4] Vēstulē sniegta informācija par departamentu darbinieku iegūto izglītību, proti, norādīts, ka visiem darbiniekiem ir augstākā izglītība. Ārlietu ministrijas ieskatā, detalizētāku informāciju par augstskolām, kurās darbinieki ieguvuši augstāko izglītību, un studiju programmām, kuras darbinieki ir absolvējuši, nav iespējams sniegt, jo šāda informācija satur personas datus Fizisko personu datu aizsardzības likuma 2.panta 3.punkta izpratnē. Darbinieki nav devuši piekrišanu šādas informācijas izpaušanai, kā arī nav saskatāmi citi Fizisko personu datu aizsardzības likuma 7.pantā noteiktie personas datu apstrādes pamati.

[4.5] Ārlietu ministrija atzīst, ka ir nokavējusi Informācijas atklātības likuma 14.panta pirmās daļas 3.punktā noteikto 30 dienu termiņu atbildes sniegšanai par vienu dienu. Pieteicēja pieprasītās informācijas sniegšanai bija nepieciešama papildu apstrāde, taču Ārlietu ministrija atzīst, ka tā atbilstoši Informācijas atklātības likuma 14.panta pirmās daļas 3.punktā noteiktajam nav 15 dienu laikā par to paziņojusi pieteicējam.

[4.6] Pieteicējs, izsakot prasījumu ministrijai atvainoties par savu prettiesisko rīcību, nav norādījis, kāds (personiskais vai morālais) kaitējums pieteicējam radies Ārlietu ministrijas faktiskās rīcības rezultātā. Konkrētajā gadījumā attiecībā uz procesuālā termiņa nokavējumu nav piemērojams Administratīvā procesa likuma 49.panta trešās daļas regulējums, jo tas attiecas uz iestādes un tiesas noteikto termiņu. Ārlietu ministrija uzskata, ka tās rīcība ir bijusi tiesiska, līdz ar to pieteicējam nav radīts kaitējums, kas būtu atlīdzināms.

[5] Atbildot uz tiesas pieprasījumu par to, vai pieteicēja pieprasītās informācijas izpaušana var radīt Ārlietu ministrijas tiesai sniegtajos paskaidrojumos norādītos riskus, Drošības policija ir sniegusi apstiprinošu atbildi.

Drošības policija norāda, ka ārvalstu specdienesti veic izlūkošanas aktivitātes, kuru mērķis ir iegūt publiski nepieejamu un apsteidzošu informāciju par politiskiem, ekonomiskiem un sabiedriskiem procesiem Latvijā. Bez informācijas vākšanas ārvalstu specdienesti īsteno arī aktīvos pasākumus, tostarp pret valsts amatpersonām. Ārvalstu specdienestus interesē ne tikai neizpaužamas ziņas vai klasificēta informācija, bet arī cita veida informācija par amatpersonām, kuras varētu kalpot par informācijas avotiem. Attiecīgo valsts amatpersonas datu publiskošana ļauj veikt amatpersonas profilēšanu. Piemēram, publiskajā telpā pieejamā personiska rakstura informācija par konkrētām personām (finansiālo stāvokli, raksturu, dzīvesveidu, kontaktpersonu loku sociālajos tīklos) var tikt izmantota, lai dibinātu kontaktu, šantažētu vai uzpirktu attiecīgo personu. Personas profilēšanas laikā iegūtā informācija var tikt izmantota, lai priekšlaicīgi sagatavotu operatīvās kombinācijas, piemēram, aizturēšanu uz administratīvā pārkāpuma vai ceļošanas dokumentu nepilnību pamata, lai uzrunātu personu. Minētais it īpaši attiecas uz darbiniekiem, kuriem nav oficiāls diplomātiskais statuss un kuri ieceļo citas valsts teritorijā kā privātpersonas. Vervēšanas riskam īpaši ir pakļautas valsts institūciju augstākā un vidējā līmeņa amatpersonas, kurām ir pieeja ārvalstu specdienestu interesējošai informācijai vai kurām ir svarīga loma lēmumu pieņemšanas procesā. Ārvalstu specdienestiem iegūstot šādu informāciju, tā sniedz būtiskas priekšrocības tālāku aktīvo pasākumu plānošanai, kas būtiski apdraud konkrēto personu drošību un var tikt vērstas pret Latvijas valsts drošības interesēm. Turklāt jāņem vērā, ka spiegošana var apdraudēt ne tikai Latvijas, bet arī citu Latvijas sabiedroto valstu un organizāciju drošības intereses.

[6] Arī Satversmes aizsardzības biroja viedoklis pēc būtības sakrīt ar Drošības policijas viedokli.

Satversmes aizsardzības birojs norāda, ka attiecīgā informācija citām valstīm dotu priekšrocības politisku, ekonomisku un militāru lēmumu pieņemšanā. Lai īstenotu šo mērķi, ārvalstu izlūkdienesti izmanto dažādas metodes, tajā skaitā, vēršoties pret personām, kuru rīcībā varētu būt izlūkdienestu interesējošā informācija. Amatpersonas, kuras strādā ar valsts noslēpumu, Eiropas Savienības vai NATO klasificēto informāciju, kā arī ir cieši iesaistītas izlūkdienestu interesējošo procesu, piemēram, ārpolitikas, virzīšanā, ir īpaša ārvalstu specdienestu mērķa grupa. Nododot atklātībā plašas un detalizētas ziņas par šīm amatpersonām, personas tiek pakļautas augstam pretizlūkošanas riskam.

[7] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 112.[1]panta pirmo un ceturto daļu pirmās instances tiesā administratīvās lietas izskatīšana notiek rakstveida procesā, izņemot, ja lietas izskatīšanu mutvārdu procesā tiesas sēdē lūdzis pieteicējs. Ņemot vērā, ka pieteicējs šādu lūgumu tiesai nav izteicis, tiesa lietu izskata rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[8] Lietā izšķirams jautājums par to, vai pieteicējam ir tiesisks pamats saņemt informāciju par viņu interesējošajos Ārlietu ministrijas departamentos strādājošām amatpersonām (vārdu un uzvārdu), viņu amata pienākumiem un iegūto izglītību.

[9] Tiesības brīvi saņemt informāciju ietilpst tiesībās uz vārda brīvību, kas ir nostiprinātas Satversmes 100.pantā *(sk. Satversmes tiesas 2003.gada 5.jūnija sprieduma lietā Nr.2003-02-0106 secinājumu daļas 1.punktu; Augstākās tiesas 2007.gada 8.jūnija sprieduma lietā Nr.SKA-194/2007 14.punktu)*. Minētās tiesības nav absolūtas, un atbilstoši Satversmes 116.pantam tās var ierobežot likumā paredzētajos gadījumos, lai aizsargātu citu cilvēku tiesības, demokrātisko valsts iekārtu, sabiedrības drošību, labklājību un tikumību.

Tiesiskais regulējums attiecībā uz informācijas pieejamību ir ietverts Informācijas atklātības likumā. Atbilstoši Informācijas atklātības likuma 2.panta trešajā daļā ietvertajam pamatprincipam valsts iestāžu rīcībā esošā informācija ir pieejama sabiedrībai visos gadījumos, kuros likumā nav noteikts citādi. Tas nozīmē, ka personai nav jāpamato savas tiesības uz pieeju šai informācijai, bet šīs tiesības tiek prezumētas.

Savukārt ierobežotas pieejamības informācija saskaņā ar Informācijas atklātības likuma 5.panta pirmo daļu ir tāda informācija, kura ir paredzēta ierobežotam personu lokam sakarā ar darba vai dienesta pienākumu veikšanu un kuras izpaušana vai nozaudēšana šīs informācijas rakstura un satura dēļ apgrūtina vai var apgrūtināt iestādes darbību, nodara vai var nodarīt kaitējumu personu likumiskajām interesēm. Viens no likumiem, kas noteic ierobežojumus informācijas pieejamībai, ir Fizisko personu datu aizsardzības likums, kura mērķis atbilstoši šā likuma 1.pantam ir aizsargāt fizisko personu pamattiesības un brīvības, it īpaši privātās dzīves neaizskaramību, attiecībā uz fiziskās personas datu apstrādi.

Atbilstoši Fizisko personu datu aizsardzības likuma 2.panta 3.punktā ietvertajam jēdziena skaidrojumam personas dati ir jebkāda informācija, kas attiecas uz identificētu vai identificējamu fizisko personu. Personas vārds un uzvārds, vēl jo vairāk kopsakarā ar informāciju par darbavietu, ieņemamo amatu un iegūto izglītību, nenoliedzami ir atzīstami par personas datiem, pēc kuriem attiecīgo personu var identificēt (*sk. Eiropas Kopienu Pirmās instances tiesas 2007.gada 8.novembra sprieduma lietā Nr.T-194/04 104.punktu un Eiropas Savienības tiesas 2010.gada 29.jūnija sprieduma lietā Nr.C-28/08 70.punktu*). Tādējādi šo datu izpaušanā trešajām personām ir vērtējama kopsakarā ar Fizisko personu datu aizsardzības likuma 7.pantā uzskaitītajiem gadījumiem, kādos ir atļauta personas datu apstrāde.

[10] Cita starpā Fizisko personu datu aizsardzības likuma 7.panta 5.punkts paredz, ka personas datu apstrāde ir atļauta, ja tā nepieciešama, lai nodrošinātu sabiedrības interešu ievērošanu.

Administratīvo tiesu judikatūrā ir atzīts, ka tiesību uz informāciju nozīmi demokrātiskā sabiedrībā nav iespējams pārvērtēt, jo tās ir būtiskas šīs sabiedrības vērtību nodrošināšanai. Tiesības uz informāciju kā tiesību uz vārda brīvību sastāvdaļa neatņemami ir viens no demokrātiskas sabiedrības pamatiem. Proti, caur tiesību uz informāciju īstenošanu ir panākams, lai valsts pārvalde būtu atklāta, pieejama un tās darbība – pārskatāma. Tiesību uz informāciju īstenošanas rezultātā sabiedrība var pārliecināties, vai valsts pārvalde darbojas sabiedrības interesēs, kā to paredz Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10.panta trešā daļa, un sabiedrībai ir tiesības saņemt vispārēji pieejamo informāciju. Turklāt informācijas saņemšana ir galvenais priekšnosacījums, lai persona varētu īstenot savas tiesības šo informāciju izplatīt un paust par to viedokli (*sk. Augstākās tiesas 2007.gada 8.jūnja sprieduma lietā Nr.SKA-194/2007 14.punktu, 2010.gada 1.jūlija sprieduma lietā Nr.SKA-347/2010 15.punktu*).

Iepriekš minēto iemeslu dēļ valsts amatpersonas vairāk kā jebkuras citas personas ir pakļautas dažādiem ierobežojumiem un atrodas pastiprinātā sabiedrības uzmanības lokā, tādējādi priekšroku dodot sabiedrības tiesībām uz informāciju (*sk. Augstākās tiesas 2009.gada 26.marta sprieduma lietā Nr.SKA-68/2009 10.punktu, 2012.gada 13.janvāra sprieduma lietā Nr.SKA-45/2012 9.punktu*). Proti, informācija par valsts dienestā

nodarbinātajiem, viņu amata pienākumiem, kontaktinformācija, saņemtais atalgojums u.t.t. ir plaši pieejama, tajā skaitā publiskajā telpām, iestādēm to sniedzot pēc savas iniciatīvas. Vienlaikus minētais neizslēdz, ka katrā konkrētajā gadījumā individuāli ir vērtējama valsts amatpersonas datu izpaušanas nepieciešamība un samērīgums, lai nodrošinātu saprātīgu līdzsvaru starp sabiedrības tiesībām saņemt informāciju un personas datu aizsardzību, tādējādi garantējot šo personu privātās dzīves aizsardzību.

[11] Ārlietu ministrija, atbildot uz pieteicēja informācijas pieprasījumu, norādījusi, ka, ņemot vērā pašreizējo situāciju reģionā un Eiropas Savienības un Krievijas pašreizējo attiecību aktualitātes, datu atlasīšana pieteicēja pieprasītajā apjomā un to publiskošana nav vēlama. Tiesai sniegtajos paskaidrojumos vēstulē sniegtais pamatojums izvērsts, norādot, ka, pirmkārt, ir aizsargājami departamenta darbinieki, jo viņi strādā paaugstināta riska apstākļos, ko nosaka iespējama ārvalstu izlūkošanas dienestu interese par šiem darbiniekiem. Otrkārt, šādas informācijas publiskošana radītu objektīvus riskus un apdraudējumu Latvijas valsts drošībai un nacionālajām interesēm.

Tiesa konstatē, ka Nacionālās drošības koncepcijā (apstiprināta ar Saeimas 2015.gada 26.novembra lēmumu) ārvalstu izlūkošanas un drošības dienestu veiktās darbības pret Latvijas, NATO un Eiropas Savienības interesēm minēts kā viens no būtiskākajiem nacionālās drošības apdraudējumiem, kas skar politiskās, ekonomiskās, militārās un sabiedriskās sfēras (sk. koncepcijas 4.2.punktu). Ņemot vērā Latvijas dalību NATO un Eiropas Savienībā, kā arī ģeogrāfisko atrašanās vietu, vislielāko apdraudējumu Latvijai rada Krievijas specdienesti. Ārvalstu specdienestu darbības mērķis ir iegūt publiski nepieejamu un apsteidzošu informāciju, kas dienesta pārstāvētajai valstij dotu priekšrocības politisku, ekonomisku un militāru lēmumu pieņemšanai. Izlūkošanas mērķu sasniegšanai ārvalstu specdienesti izmanto dažādas metodes: informācijas iegūšanu no kontaktpersonām; informācijas avotiem; tehnisko un signālizlūkošanu, tostarp kiberizlūkošanu; informācijas iegūšanu no atklātajiem avotiem. Ietekmes pasākumu realizācijai ārvalstu specdienesti cenšas veidot vadāmu aģentu tīklu plašsaziņas līdzekļos, valsts un pašvaldību institūcijās, nevalstisko organizāciju, politiskajā un uzņēmēju vidē. Arvien lielāka uzmanība tiek pievērsta virtuālajai telpai un sociālajiem tīkliem, kuros ārvalstu specdienesti var darboties attālināti. Izlūkošanas un ietekmes spējas tiek attīstītas ilgtermiņā ar mērķi tās aktivizēt pēc vajadzības konkrētu projektu ietvaros vai izveidojoties noteiktai situācijai.

Atbilstoši Ārlietu ministrijas iesniegtajiem departamenta nolikumiem (*lietas 33.-39.lapa*) tajā ietilpstošo nodaļu galvenajos uzdevumos ietilpst apkopot un analizēt iekšpolitiskās un ārpolitiskās norises attiecīgo reģionu valstīs (Krievijā, Austrumeiropas un Centrālāzijas valstīs, Amerikā un Karību valstīs, Āzijas, Āfrikas un Okeānijas valstīs), kā arī sniegt priekšlikumus Latvijas valdībai divpusējo attiecību jautājumos. Kā norādījusi Ārlietu ministrija, minēto uzdevumu izpildē departamenta darbiniekiem nākas risināt īpaši sensitīvus jautājumus, kas skar valsts drošības intereses un kas klasificēti kā informācija dienesta vajadzībām vai valsts noslēpums. Līdz ar to tiesai nerodas šaubas, ka šīs personas (un to rīcībā esošā informācija) ir iekļautas ārvalstu izlūkošanas un drošības dienestu interešu lokā un līdz ar to pakļautas augstam riskam, tostarp attiecībā uz šo personu datu nelikumīgu vākšanu un apstrādi, kā arī drošību kā tādu. Minēto pēc būtības ir apstiprinājušas arī valsts drošības iestādes – Drošības policijas un Satversmes aizsardzības birojs – tiesai sniegtajā informācijā (*sk. attiecīgi lietas 40.lapu un 41.-42.lapu*). Tāpat vērā ņemas minēto iestāžu norādītais apdraudējums ne tikai personām, bet arī Latvijas un tās sabiedroto valstu un organizāciju drošības interesēm.

Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā Ārlietu ministrija, apsverot iespējamos riskus un apdraudējumus, pamatoti izdarījusi izņēmumu no valsts pārvaldes atklātības un pieejamības principa, ierobežojot informācijas pieejamību par attiecīgajos departamentos strādājošām valsts amatpersonām.

[12] Vērtējot, vai pieteicēja Satversmes 100.pantā garantēto tiesību uz informāciju ierobežojums ir attaisnojums, tiesa ņem vērā turpmāk minēto.

Kā jau tika konstatēts iepriekš, fizisko personu datu aizsardzība ir noteikta ar likumu.

Atteikuma pamatā ir leģitīms mērķis, pirmkārt, šo personu aizsardzība pret ārvalstu dienestu izlūkošanas darbībām, otrkārt, Latvijas un tās sabiedroto valstu un organizāciju drošības intereses, lai mazinātu to rīcībā esošās informācijas izpaušanas risku.

Izvērtējot ierobežojuma samērīgumu, tiesa secina, ka konkrētajā gadījumā labums, ko iegūst sabiedrība, kopumā ir lielāks salīdzinājumā ar pieteicēja tiesību un tiesisko interešu aizskārumu, jo iegūtās informācijas tālāk izplatīšana apdraud sabiedrības drošības intereses, it īpaši, ja tas tiek darīts, izmantojot publiski pieejamus resursus. Turklāt Ārlietu ministrija pieteicējam ir sniegusi informāciju par attiecīgo departamentu funkcijām un uzdevumiem, kā arī norādīti šo departamentu direktori un tajos ietilpstošo nodaļu vadītāji. Tādējādi pieteicējam nav liegtas tiesības iepazīties ar šo departamentu darbu, kā arī papildus interesējošos jautājumos sazināties ar attiecīgo struktūrvienību vadītājiem, kuru kontaktinformācija ir publiski pieejama. Tādā veidā Ārlietu ministrija ir nodrošinājusi saprātīgu līdzsvaru starp sabiedrības tiesībām uz informāciju par valsts pārvaldes darbu, vienlaikus nodrošinot mazaizsargātāko departamenta darbinieku tiesības un tiesiskās intereses.

[13] Apkopojot iepriekš minēto, secināms, ka pieteicēja prasījums par informācijas izsniegšanu par pieteicēju interesējošos departamentos strādājošām amatpersonām (vārdu un uzvārdu) un līdz ar to konkrētiem viņu amata pienākumiem nav pamatots.

Attiecībā uz departamenta darbinieku iegūto izglītību Ārlietu ministrija ir norādījusi, ka visiem valsts civildienesta ierēdņiem atbilstoši Valsts civildienesta likuma 7.panta pirmās daļas 3.punktam ir augstākā izglītība. Pieteicējs nav norādījis un attiecīgi pamatojis, kādu tieši informāciju par amatpersonu iegūto izglītību viņš vēlējās saņemt un kāpēc ar viņam sniegto informāciju nav pietiekami, tādējādi tiesa neuzskata par nepieciešamu šo jautājumu sīkāk analizēt. Kā jau norādīts iepriekš, informācija par personas iegūto izglītību, pēc kuras attiecīgo personu var identificēt, arī ir personas dati, tādējādi to pieprasīšanai ir nepieciešams pamatojums.

[14] Pieteicējs pieteikumā ir ietvēris prasījumu uzlikt par pienākumu Ārlietu ministrijai atvainoties par prettiesisko rīcību nesniedzot informāciju Tā kā tiesa konstatēja, ka Ārlietu ministrija pamatoti ir atteikusies sniegt pieteicēja pieprasīto informāciju, tad atlīdzinājuma (atvainošanās ir viens no atlīdzinājuma veidiem) piešķiršanai nav pamata.

[15] Pieteicējs papildus pieteikumā ir ietvēris prasījumu uzlikt par pienākumu Ārlietu ministrijai atvainoties par prettiesisko rīcību, neievērojot Informācijas atklātības likumā noteiktos termiņus atbildes sniegšanai.

Ārlietu ministrija tiesai sniegtajos paskaidrojumos ir atzinusi, ka atbilstoši Informācijas atklātības likuma 14.panta pirmās daļas 3.punktam 15 dienu laikā no informācijas pieprasījuma saņemšanas dienas nav paziņojusi pieteicējam, ka informācijas sniegšanai ir nepieciešama papildu apstrāde, kā arī par vienu dienu ir nokavējusi šādā gadījumā informācijas sniegšanai paredzēto 30 dienu termiņu.

Procesuālā termiņa nokavējums un normatīvajos aktos noteiktās kārtības neievērošana ir atzīstama par labas pārvaldības principa pārkāpumu. Tiesai nerodas šaubas, ka attiecīgā pārkāpuma konstatēšana un atzīšana novērsīs līdzīgu gadījumu atkārtošanos.

Vienlaikus iestādei noteiktā procesuālā termiņa neievērošana automātiski nav par pamatu atlīdzinājuma piešķiršanai. Kā pamatoti norādījusi Ārlietu ministrija, procesuālā termiņa neievērošana pati par sevi uzskatāma par morālu kaitējumu šā likuma 92.panta izpratnē, ja iestāde nepilda augstākas iestādes vai tiesas lēmumā pēc personas sūdzības noteikto termiņu. Interpretējot minēto tiesību normu, Augstākā tiesa ir norādījusi, ka likumdevējs kā pamatu morālam kaitējumam nav noteicis jebkādu iestādes neievērotu termiņu, bet gan tikai tādu, kas nav ievērots pēc augstākas iestādes vai tiesas

norādījuma. Šāda regulējuma mērķis ir veicināt privātpersonu aktīvi aizsargāt savas tiesības un darīt zināmu iestādei, ka jautājuma nerisināšana rada ja ne citādas, tad vismaz emocionālas neērtības (*sk. Augstākās tiesas 2012.gada 21.novembra sprieduma lietā Nr.SKA-163/2012 10.punktu*).

Konkrētajā gadījumā pieteicējs nav norādījis, kādas kaitējums, nesniedzot atbildi par informācijas papildu apstrādes nepieciešamību un attiecīgi pēc tam informāciju Informācijas atklātības likumā noteiktajā termiņā, ir nodarīts pieteicēja tiesībām un tiesiskajām interesēm, kā arī nav īstenojis aktīvus pasākumus savu tiesību aizsardzībā, atkārtoti vēršoties Ārlietu ministrijā vai tiesā. Ņemot vērā iepriekš minēto, atlīdzinājuma piešķiršanai nav pamata.

[16] Apkopojot iepriekš minēto, tiesa atzīst, ka pieteikums nav pamatots un līdz ar to noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu un Informācijas atklātības likuma 15.panta otro daļu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

Noraidīt /pers. A/ pieteikumu par pienākuma uzlikšanu Ārlietu ministrijai sniegt pieteicējam informāciju par Ārlietu ministrijas Pirmā divpusējo attiecību departamenta un Otrā divpusējo attiecību departamenta darbinieku sarakstu un morālā kaitējuma atlīdzinājumu.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no tā sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese A.Putniņa